

3. Мельник В.М. Фіскальна ефективність податку з доходів фізичних осіб в Україні: можливості зростання / В.М. Мельник // Фінанси України. – 2007. – №12. – С. 38–48.

4. Ставки оподаткування доходів фізичних осіб в деяких країнах освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://excitingfinance.com>.

5. Небильцова В.М. Оподаткування доходів фізичних осіб в Україні в порівнянні зі світовим досвідом / В.М. Небильцова, Н.В. Остапенко // Наукові праці НУХТ. – 2012. – №44. – С. 196–203.

e-mail: pachva@ber.te.ua

Пачва І.С., *головний спеціаліст Управління Пенсійного фонду України в Бережанському районі*

СПІВПРАЦЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ З ОРГАНАМИ ВЛАДИ ТА СОЦІАЛЬНИМИ ПАРТНЕРАМИ

Pachva I.S., *The Main Specialist of Pension Fund of Ukraine in Berezhany district*

COOPERATION OF PENSIONABLE FUND OF UKRAINE WITH AUTHORITIES AND SOCIAL PARTNERS

Попри те, що Пенсійний фонд України (ПФУ) є самостійним органом державної влади, має свої завдання і функції, а також визначений набір засобів та інструментів для їх виконання, він не може діяти ізольовано від інших державних органів і громадськості, ефективність взаємодії з якими впливає на якість та результативність його роботи.

Взаємодія Пенсійного фонду з місцевими органами виконавчої влади полягає в тому, що вони спільно відповідно до Конституції та законів України реалізують державну політику щодо соціального забезпечення та соціального захисту громадян і в першу чергу малозабезпечених. Найбільш тісною має бути взаємодія Пенсійного фонду з органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями у виданні спільних актів або у погодженні їх проектів.

Важливою є співпраця ПФУ з соціальними партнерами: Федерацією профспілок України та Федерацією роботодавців України. Таке співробітництво здійснюється в організаційній, аналітичній, законотворчій, право-

просвітницькій та правозахисній роботі, у сфері інформаційного забезпечення застрахованих осіб і страхувальників у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування [4]. У кожній області України укладені тристоронні регіональні угоди про соціальне партнерство у сфері пенсійного забезпечення. Такі угоди регулюють спільну діяльність у сфері пенсійного забезпечення громадян регіону, здійснюють контроль за дотриманням законодавства про працю, легалізацію заробітної плати, а також сприяють підвищенню рівня та якості життя пенсіонерів.

Взаємодія ПФУ з іншими державними органами та населенням – це різновид управлінської взаємодії. У процесі такої соціальної взаємодії відбувається взаємовплив та взаємообумовленість окремих соціальних явищ, унаслідок чого вони змінюються, доповнюють один одного і формують єдину цілісну соціальну систему.

Тісною є співпраця ПФУ з іншими фондами соціального страхування: Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та Фондом соціального страхування України. Особливо тісним таке співробітництво стало з 1 січня 2011 р., з моменту набуття чинності Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», зокрема, у спільному формуванні та використанні баз даних Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Поширення тіньових процесів в оплаті праці справляє негативний вплив на економіку держави, оскільки недоотримуються значні бюджетні доходи через виплату зарплати «в конвертах». Крім того, створюються ризики для працівників, для яких відсутні гарантії працевлаштування, соціального страхування, забезпечення належних умов безпеки праці й адекватної її оплати. Таким чином, значна частина населення залучається до кримінальних відносин; у працівників, особливо молодих, формується невірний стереотип уявлень щодо своїх громадянських обов'язків, обов'язковості сплати податків для фінансового забезпечення надання суспільних послуг [1, с. 11].

Тому детінізація доходів та зайнятості населення – один із пріоритетних напрямків співпраці між Пенсійним фондом, органами Держпраці та фіскальної служби. У зв'язку з тим, що на сьогодні адміністрування ЄСВ покладено на фіскальну службу, а формування бази даних персоніфікованого обліку залишилося за органами Пенсійного фонду, то співпраця цих

двох державних структур не те, що необхідна, а повинна бути на високому рівні [5].

Важливим є співробітництво ПФУ в інформаційній сфері. Існує багато питань, пов'язаних з пенсіями, які повинні бути чітко представлені і роз'яснені людям. Необхідно відмітити, що необізнаність і неправильне розуміння пенсійної реформи громадськістю знижують рівень прогресу реформи. Лише добре інформовані люди, які розуміють принаймні базові взаємозв'язки в рамках пенсійної системи, можуть приймати раціональні рішення в процесі її реформування.

Продовжуючи заходи щодо реформування пенсійної системи в Україні, Уряду та органам місцевого самоврядування спільно з ПФУ слід розвивати програми інформування населення щодо цього питання. Найкращим інформаційним джерелом для передачі фінансових новин загалом і новин щодо пенсійної реформи є фінансові консультанти, які зможуть грамотно надавати інформацію населенню. А отже Бережанським об'єднаним управлінням Пенсійного фонду України Тернопільської області у 2016 р. проведено 47 засідань «круглого столу», 10 брифінгів, 3 прес конференції, крім цього проведено зустрічей: в трудових колективах – 202, за місцем проживання – 74, виїзних прийомів – 88 [3].

Співпрацюючи зі ЗМІ, ПФУ таким чином реалізує у своїй діяльності принципи гласності, прозорості та відкритості. Взаємодія зі ЗМІ є потужним інструментом, який з одного боку дозволяє органам ПФУ впливати на свідомість громадян та формувати певні аспекти їх світобачення, а з іншого – надає у розпорядження громадськості додаткові можливості здійснення її представниками контролю за законністю та ефективністю роботи органів ПФУ. Крім того завдяки співпраці зі ЗМІ, ПФУ не тільки передає певну інформацію учасникам суспільних відносин про свою діяльність, але й отримує можливість відслідковувати зміст масових комунікацій, що стосуються сфери його (ПФУ) діяльності [2].

Попре те, що законодавство більш-менш чітко врегульовує порядок висвітлення діяльності органів влади, в тому числі ПФУ, у засобах масової інформації, на нашу думку було б доречним розробити та прийняти спеціальний відомчий нормативно-правовий акт, який би більш детально врегулював таку діяльність.

Отже, необхідність співпраці ПФУ з іншими державними органами, ЗМІ та населенням пояснюється тим, що: по-перше, Фонд є складовою си-

стеми соціального захисту населення та фінансової системи держави в цілому, злагодженість та ефективність функціонування кожної залежить від стану взаємозв'язку та взаємодії її складових елементів; по-друге, ПФУ утворений та функціонує для забезпечення соціального захисту населення, а забезпечити ефективність державної політики у цій сфері не можливо без налагодження тісного діалогу та взаємодії між владою органами ПФУ і громадянами.

Література:

1. Кириленко О. Пенсійна система України: на шляху реформування // Світ фінансів. – 2016. – №3 (48). – С. 7–19.
2. Кравченко І. Співпраці органів Пенсійного фонду України із засобами масової інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lj.kherson.ua/2014/pravo02/part_3/25.pdf.
3. Основні показники роботи Бережанського об'єднаного управління ПФУ в Тернопільській області. – Бережани, 2017. – 38 с.
4. Підсумки діяльності Федерації профспілок України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fpsu.org.ua/nasha-borotba/zagalni-novini/11544-pidsumki-diyalnosti-federatsiji-profspilok-ukrajini-v-2016-rotsi-2>.
5. Шамбір М. Найголовніше завдання сьогодні – забезпечення захисту прав застрахованих осіб, виконання законодавства про працю та її оплати [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article;jsessionid=0E3DD7E913DD95E0058E98F0D7A46028.app1?art_id=274919.